

ב"ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

י' ראק מנתח את פרשת העיר והמגדל בבבל על פי שיטת הבחינות של ר' מרדכי ברויאר. אולם המחבר חולק על הרב ברויאר בפרטי הניתוח, וממילא גם במשמעותה של כל אחת מן הבחינות.

ג' אלדד מבאר את פשר כפילות פרשיות המשכן - פרשת הציווי ופרשת הביצוע. לשיטתו חטא העגל, המתואר בין הציווי ובין הביצוע, תוצאתו היא אוהל מועד של משה (שמות ל"ג, ו-יא) שבו שוכן הארון והלוחות השניים, והוא בבחינת תחליף למשכן אוהל מועד. משה מדעתו ניצל את אי ביטולו של צו המשכן הראשון, והורה בפרק ל"ה על בניית המשכן, והקב"ה נענה והשרה שכינתו.

ב' גזונדהייט עוסק בפרשת התשובה שבדברים ל', במקומה של הפרשה ובהתפתחות התשובה לשלביה השונים, מן ההיבטים האישיים, המשפחתיים, הלאומיים וההיסטוריים.

ר' כ"ץ טוען כי לעתים התורה מבקרת באופן סמוי, בחלק ההלכתי שלה, מעשים שעשו גדולי האומה. הכותב בוחן כמה פרשיות מספר דברים, על פי הרעיון הנזכר. ביניהן: פרשת שתי הנשים האהובה והשנואה כביקורת על יעקב, ופרשת איסור גנבת נפש כביקורת על אחי יוסף.

ש' סטרז' מבאר את הפסוק הקשה שבמפלת העי "ויכו מהם אנשי העי כשלשים וששה איש... ויכום במורד" (יהושע ז', ה). הכותב מבאר את כ"ף השימוש ואת המספר שלושים ושישה, וכן את כפל הפעלים "ויכו-ויכום".

ר' וולפיש עוסקת בסתירה הידועה שבין שמ"א ט"ז לשמ"א י"ז. עיקר הסתירה הוא שבפרק הראשון דוד מוכר לשאול, ואילו בפרק השני דוד אינו מוכר לשאול. הכותבת מתמודדת עם דעת החוקרים הרואים בפרקים אלה סיפורים מקבילים הנובעים ממסורות שונות. לדעתה, פרק י"ז בכללותו מודע לאירועי פרק ט"ז, והפרקים נכתבו מתוך כוונה לארגם יחד. ואדרבה, בפרק י"ז יש התפתחות לעומת פרק ט"ז.

י' רוזנסון עורך השוואה ספרותית בין מלכות יהוא למלכות דוד. על רקע היסודות הדומים בולטים היסודות השונים, ותפקידם של אלה הוא בעיקר לעורר חוסר אהדה כלפי יהוא, ודרך עלייתו למלכות. בנספח למאמרו מעיר מ' סבתו על נוסח בבלי סנהדרין קא-קב, הנוגע להערכתו של יהוא.

י' שניידר משווה את נוסח הטעמים בתורה בין מהדורת ר"מ ברויאר לבין מהדורת קורן. הוא מונה כשלושים חילופים הנוגעים לטעמים המפסיקים, ממיין אותם ובוחן את מקורם.

ר"י (זינגר) זר עוסק בפירושו של ראב"ע ויחסו לפרשנות הקראית. בעיה זו נדונה כבר בעבר, והמחבר בוחן אותה בחינה מחודשת. לדעתו, ראב"ע נהג לבחון את פירושי הקראים לגופם, לעתים קיבלם ולעתים התנגד להם.

ובמדור תגובות: הרב מ' ברויאר מגיב על מאמרם של ת' ומ' ורדיגר 'פרשת המרגלים - סיפור בהמשכים' (מגדים ל) וכותבי המאמר משיבים על דבריו.

המערכת